

KRISLAI

Kas Nuverčia Sovietus.
"Naujienu" Spulka.
Šeštoko Turtelis.
"Gerovė" Indijai.

Rašo RIDZIKAS

Tai, brolic, macis! Grigojienos jau nuvertė Sovietų valdžią Užkaukazij ir eina ant pietų Rusijos. Taip rašo No. 223.

Hum, tik beliko Trockis suimti!

Ah! kad tu surugtum, tai būtų paimka, dūmoja Pijūšelis, lūpa prikaudęs.

"Naujienu Spulka". Ta spulka, aš sakysiu, spunka, kalbina svieta prisidėti prie jų su dolerine kas nedėlia. Girdi, ant senatvės nejučiom namelį įsigysite. Ir kaipgi, jūs įsigysite šešias pėdas po velėna, o griginiam šmugelninkam iš tų dolerių bus šilti kailiniai.

Margeris-Šeštokas beanalizuodamas žmogžudžių Loebo ir Leopoldo protą prirašė tris laikraščio puslapius ir surado, kad jie, kaip žydai, yra egoistai ir nepilnapročiai, tai ir žmogžudystėje negali būti atsakomingi.

Kurgi jie bus pilno proto, kad Margeris bepeckiodamas apie jų neprotiškumą, be abejojimo, daugiau uždirbo, negu ant knygpalaiškės "Kas Išganys Liaudį", už kurią surinktas turtelis šbiro St. Louis belaukiant aktorų prie teatro užpakalinių durų.

Milionių palietą pienu visos katės laka.

"Grigojienos" patalpino ilgą straipsnį apie Indiją. Ešą, Anglija daug gero duodanti tai šaliai. Girdi, nūnai ten esanti judėjimai, tai kastų prieš kastą kovos, del ko Anglijos valdžia turinti daug bėdos, kad jas suvaldyti. Abejoja, ar pajęgs demokratizmas panešti šitas bėdas. O boy! argi čia ne mielaširdystės darymas Indijai?

MacDonaldas jau gavo \$150,000 ir automobiliu dovanų nuo pyragaičių kompanijos už gerą tarnavimą demokratizmui!

GARAVELLI DAINUOS LYROS KONCERTE

Lyros choro koncertas įvyksta 28 d. rugsėjo, Schwaben Hall svetainėje, kampa Knickerbocker ir Myrtle Ave., Brooklyne.

Garšusis operos dainininkas Garavelli dainuos šiame koncerte šale kitų artistinių spēkų. Jis yra nepaprastai geras dainininkas, turi labai puikų balsą ir žavėti užžavėja publika. Gauti tokį žymų artistą dainininką reiškia gerą giliukį Lyros chorui.

Mūsų mylima ir paskilbus dainininkė Menkelinuitė-Januskienė retai kur pasirodys su savo genialiu talentu, nes dabar dalyvauja svetimtaučių operose, vienok ji bus šiame Lyros koncerte ir stebins žmones savo lakštingalinių melodijom. Geriausias užtikrinimas išgirsti šiuos žymius talentus, tai įsigijimas tikieto iškalno.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
Išėina Kasdien Apart Nedėdienių.

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

No. 228

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Utarninkas, 23 d. Rugsėjo (September), 1924

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XIV, Dienraščio VI

Dvasiškas Tėvas Prisipažino prie Žmogžudystės

Kunigas Nunuodino ir Kitus

Žmones Šale Savo Pačios

METODISTAS HIGHT SURISTAS SU MIRČIA MERGINOS

Aršeniko Nuodų Rasta Parapijono Viduriuose

Mt. Vernon, Ill. — Metodistų kunigo Lawrence Hight moters mirtis buvo priežastim jo suarštavimo ir tyrinėjimų, kurie parodė, kad jina mirė tyčia nunuodinta aršeniku. Taipgi surasta, kad ir neseniai miręs parapijonas Sweetin buvo taip pat nunuodintas. Kunigas turėjo gerus ryšius su nunuodinto parapijono jauna našle. Ekspertai ištyrinėjo Sweetino vidurius ir atrado jame daug aršeniko nuodų, kuriais, manoma, velionį nugalabino kunigas, kad galėtų gyventi su jo gražia moterim.

Sulyg naujaisiu žinių, metodistas kunigas Lawrence Hight prisipažino, kad jis nuodais atėmė gyvastį savo moterei ir kaimynui Sweetin. Po aštraus kamantinėjimo visą naktį jis pasisakė vyriausybei, kad savo moterį užnuodino pats, įdėjęs aršeniką į kavą, o parapijonui davė užnuodintą vandenį, kuomet tasai sirgo.

Ir mergina nunuodinta.

Dar daugiau. Trys metai at-

gal mirė panašiai mergina Centerville, kuri, sulyg tyrinėjimo, buvo artima kunigo draugė. Jis pats prisipažįsta, kad labai daug manęs apie ją, bet dabar neatsimena jos vardo. Prokuroras Thompson prižadėjo daryti pilną tyrinėjimą šiame dalyke, sužinoti jos vardą ir priežastį mirties. Jina, sakoma, mirė panašiai, kaip kunigo moteris. Istorija apie šią merginą išėjo aikštėn, kuomet jos paveikslas tapo atrastas kunigo namuose. Pirmiau jis buvo laikomas viešumoj, bet delei kunigo moters pavydėjimo, vėliaus dvasiškas tėvas dėl rėmuose užpakalį savo paveikslu.

Kunigas laikomas kalėjime ir tydžiai saugojamas. Jis apsiverkė, kuomet jaunesnė duklė, priejo prie jo ir sakė, jog jinai tikinti, kad papė esat nekaltas. Sweetinienė, su kuria kunigas turėjęs artimus ryšius, vis dar serga savo namuose. Kaip tik kiek pasveiks, ir ji bus vyriausybės paimta kamantinėjimui.

RUSIJA, VOKIETIJA IR AMERIKA BUS PAKVIESTA TAUTŲ SĄJUNGO KONFERENCIJON DEL NUSIGINKLAVIMO

Trys Tarybos bus Suformotos — Svarstymu Laivyno, Armijos ir Ginklų Išdirbystės Klausimų. Geneva. — Rusija, Vokietija ir Jungtinės Valstijos būsią pakviestos dalyvauti darbe Tautų Sąjungos komisijos, kuri rūpinas sušaukti tarptautinę konferenciją aprubežiavimui ginklavimosi. Konferencija planuojama laikyti birželio mėnesyje

sekančiais metais. Genevoje. Talkininkai pradėda persitikrinti, kad be Rusijos ir Vokietijos šiame reikale jie nieko gero neatsieks. Konferencija būsianti perskelta į tris dalis, viena svarstymu laivyno klausimo, kita ginklavimui sausžemio, o trečia delei kontrolės privatinės ginklų išdirbystės.

BUCKIŲ LIGA

Atsargiai su bučkiais. Toledo, Ohio, daktarai sako, ten pasireiškė taip vadinamoji bučkių vabalo liga, kuri buvo dingusi keletą metų. Iš priežasties šios ligos vandeninės pūslės atsiranda ant lūpų ir veido.

GRINLANDIJA SKESTANTI

Šiaurų tyrinėtojas MacMillan'as, tik ką sugrįžęs iš šiaurinės Grinlandijos, sako, tos šalies pakraštys skęstas, ir didieji ledynai slenką linkui pietų. Jis ten lankėsi su savo laiveliu ir išbuvo 333 dienas. Parsivežė visokių brangių daiktų, kuriuos susirinko nuo eskimosų.

ATITAIŠYMAS KLAIDOS.

Vakarykščiame "Laisvės" numeryje, "Krisluose", įsibrovė klaida. Pasakyta, kad "graikas Siegalakis tik 25 mylias nuplaukė žėgliniu laiveliu per dieną." Turėjo būti — per 5 dienas.

BROLIS SU SESERE GYVENO IR VAIKŲ SUSILAUKĖ

Cincinnati, O. — Henry Scott gyveno su savo sesere, kaip su pačia. Susilaukė dviejų vaikų; vienas 14 mėnesių, o kitas 6 savaitių. Jie dabar ta-

Dawes'o Planas Jau Smaugia Vokietija

Didelis apsvylimas jau dabar jaučiamas Vokietijoje delei Dawes'o plano. Pramonė pradėjo labiau pulsi žemyn. Paskola iš Amerikos ir Anglijos vėluojama. Tai tokį "išganymą" suteikė tarptautinis kapitalizmas pačioje pradžioje, o kas bus toliau?

Militaristų Lenktynės

Francija turi du tūkstančius karinių orlaivių pirmųjų mūšių ugniai ir dar du tūkstančius rezerve. Amerikai darosi pavydu delei to. Štai kodėl Coolidge'us dabar turėjo konferenciją su laivyno ministru. Reikia daugiau pelno militaristams, daugiau taksų iš piliečių! Galą militaristinėms lenktynėms padarys tik komunizmas.

Raginama Darbo Unijų Kongresas Hulle sustabdyti Anglijos žmogžudikus planus naujam kraujo liejimui pietinėje Chinijoje. Jungtinės Valstijos kaltinamos dalyvavime suokalbį su lauzūmūi Chinijos kovos už lai-

RIAUSĖS FRANCIJOS MILITARISTŲ IR KOMUNISTŲ DEMONSTRACIJŲ

Sužeista 100 Ypatų, 2 Mirė ir apie 200 Areštuoti

Paryžius. — Dešinieji radikalai, liberalai, socialistai ir kitos partijos, remiančios dabartinę Francijos valdžią, turėjo triukšmingą taip vadinama taikos demonstraciją, kuri tikrenybė buvo militaristų ir jų šalininkų paroda. Kovodami prieš militaristines užmačias, Paryžiaus komunistai surengė savo demon-

straciją, kuri susitiko su "taikininkais" ties Seine upe. Komunistai dainavo tarptautinį darbininkų himną, "Internacionalą", o kita pusė traukė "Marselietę". Kilo mūšiai, kurie tęsėsi apie valandą laiko, kol policija pribuvo ir apmalšino riaušinius. Virš 200 ypatų suareštuota, apie 100 sužeista ir du mirė su perskeltom galvom.

Sumušė Kunigą Bažnyčioj.

Richmond, W. Va. — Sv. Povilo episkopų bažnyčioj tapo kumščia parmuštas ant grindų kunigas Fulcher. Mūstynės įvyko delei kritikavimo Ku Klux Klano organizacijos, kaip maskuotos persekiotojos neprotėnu. Kuomet kunigas Tucker išsireiškė neprielankiai prieš klanečius, kitas kunigas, Fulcher, atsistojo ir suuko: "Tu nežinai, ką kalbi!" Jam besartiinant linkui bažnyčios vidurio, advokatas Christian pasivijo ir parmušė kunigų dvikovoj. Vėliau jis buvo suareštuotas ir paleistas po kaučija.

Kodel Valkatos Bijo Darbo?

Daktaras I. L. Nascher, išstūdijavęs 100,000 nenormališkų ypatų New Yorko miesto beturčių prieglaudoj, surado, kad kiekvienas tinginis yra sergantis taip vadinama Ergophobia liga. Sako, kuomet pajuntame linginystę, reiškia ši liga dalinai mus apima. Taigi, policisto buožė, kalėjimas ir skaldymas akmenų nėra tikri vaistai taip vadinamiems "bomam", valkatom. Tik patankimas tvarkos, kuri gimdo valkatas, apsaugos žmonią nuo "tinginystės" ligos.

ŽYDAI AMERIKOJ IR KITUR

New Yorkas yra didžiausias žydų centras, turintis 1,500,000 žydų gyventojų. Kituose miestuose skaičius yra sekantis: Baltimore, 60,000; Boston, 77,500; Chicago, 225,000; Cleveland, 100,000; Detroit, 50,000; Newark, 55,000; Philadelphia, 500,000; St. Louis, 60,000; San Francisco, 30,000; Pittsburgh, 60,000; Milwaukee, 20,000, ir Rochester, 20,000. 20,000 žydų randasi kituose Amerikos miestuose, čionai nesaminėtuose. Palestinoj jų yra 83,794; Jeruzolime iš viso gyventojų skaičius, 62,578. net 33,971 yra žydai.

KALTINA ISTORIJA DELEI SUSMUKIMO MONARCHIJOS

Buržuazija Vokietijoje visokiais būdais suka galvą darbininkams delei pasaulinio karo. Paskilbęs vokiety filosofas Kayserling sakė prakalbą "Išminties Mokykloj", Stuttgarte, tvirtindamas, kad "istorija tyčia pažemina kilčiausius žmones, idant leidus žemesniems idealams gyvuoti." Sako, istorija visuomet sunaikino augštos civilizacijos kultūriškas tautas, leidžiant žemesiems sluoginams iškilti vadovybėn. Ramina save buržuai, kaip pasakoj lapė, nepasiekusi ynvogij.

RANKAS ŠALIN NUO CHINIJOS, SAKO KOMUN. INTERNACIONALAS

Prašoma Visų Pasaulio Darbininkų Pagelbėti Chinijai

Berlynas. — Trečiojo Internacionalo Pildomasis Komitetas Maskvoje išleido proklamaciją, kurioje atsišaukiama į visus darbininkus Europos, Amerikos ir Tolimųjų Rytų, prašant, kad jie neleisti Anglijai, Jungtinėm Valstijom ir kitom imperialistinėm valstybėm lysti su ginkluota spēka Chinijon.

Proklamacijoje smerkiama MacDonaldas ir Anglijos Darbičių Partijos valdžia kaip sargybiniai feodalinės-kapitalistinės kontr-revolucijos Chinijoje, ypatingai jie pasmerkiama už suintimą karinių laivų Chinijon slopinimui tos šalies darbininkų.

RETAS GILIUKIS

Nedėdienij tekė matyti Brooklyne vaiką kriputant nuo 4 augstų viršutinio hamo, ant Stag gatvės. Tik subarskėjo, sutarskėjo, žlegtelėjo kaž kas. Maniau, kad ryšulys drabužių iškrito per langą, per gaisro apsaugos geležines kopėčias. Žiūriu, nagi, mergaitė apie 4 metų kruta antro augšto prielangu. Pašaukta ligoninės vežimas, priėjo policija. Ar išliks gyva? Beveik nei kiek nesusiėdė. Tuojaus pradėjo vaikščioti, biskutį persikreipus. Krito augštelininka ant geležinių grotų ir neužsimušė! Gal tatau reiktų pavadinti geru giliuki, bet tokis gliukis retai pasitaiko, tėvai turėtų labiau saugoti kūdikius prie atdarų langų.

LIEPIA SVETIMŠALIAM PASITRAUKTI IS CHINIJOS MIESTŲ

MANDŽIURIJOS KARO DIKTATORIUS ŽADA BOMBARDUOTI JUOS

Mukden. — Changsao-Lin, Mandžurijos militaris diktatorius, pranešė Amerikos konsulams, kad jie persergėtų amerikonus, kurie gyvena Chinwangtao ir Shanhaikwan miestuose, kad šitos vietos bus bombarduotos. Prašoma, kad svetimšaliai išsikraustytų iš ten. Sulyg oficialių pranešimų Pekine, valdžios kareiviai nušovė "priešo" orlaivį arti Mandžurijos rubežias.

STREIKIERIAI VYRAI IR MOTERYS MUŠA SKEBUS PATERSONE

Schatland Šilko Kompanijos Darbininkai Išėjo į Kovą ir Buvo Pasitikti Dideliu Entuziazmu

Paterson, N. J., 20 d. rugsėjo. — Seređoj po pietų, 17 d. rugsėjo nemažai skebus sumušta prie American šilko dirbtuvės ir kitur. Prie minėtos dirbtuvės "pikietainės" nebuvo, tai bosas nei policijos nešaukė ir skebus išleido ramiai. Kaip tik išleido, tuojaus iš visų kampų pradėjo skebus bombarduoti. "Kaltininkai" nesugauti, visi pabėgo.

Paterson, N. J., 20 d. rugsėjo. — Seređoj po pietų, 17 d. rugsėjo nemažai skebus sumušta prie American šilko dirbtuvės ir kitur. Prie minėtos dirbtuvės "pikietainės" nebuvo, tai bosas nei policijos nešaukė ir skebus išleido ramiai. Kaip tik išleido, tuojaus iš visų kampų pradėjo skebus bombarduoti. "Kaltininkai" nesugauti, visi pabėgo.

Pėtnyčios vakare lietuvė streikierė apmušė skebų moterį. Pėtnyčios rytą masinis mitingas labai buvo skaitlingas. Prasidėjus susirinkimui atmaršavo į svetainę Schatland šilko kompanijos antros dirbtuvės darbininkai, kurie susireikavo kelios dienos ašgal. Ši dirbtuvė randasi New Yorko valstijoje. Martišuojuant jiem per svetainę, patiesniečiai atsistojo su džiaugsmo ašarom akyse sveikino juos dideliais aplođimentais ir šauksmais. Vėliaus viena iš jų jauna darbininkė pranešė patersoniečiam, kaip begėdiškai juos išnaudojo jų bosai. Už mažiau sį dalykėlį, padarytą ant audeklo, "fainuodavo" 5 dol. daugiau ir mažiau, pagal boso nuožūrą, nepaisant, kad ir taip gaudavo mažą užmokestį. Dirbant ant 3—4 staklių visuomet bosas rasdavo priekabių. Baigdama sa-

Kada drg. Wicks kalbėjo apie išduotus "indžionkšnius" kompanijom, tai išaukė minioj didelį entuziazmą, pasiryžimą dar labiau kovot prieš "indžionkšnius". Tarp kitko Wicks pareiškė, kad tuojaus mums nereikės uniijos knygučių, nes mes visi turėsim "indžionkšnius" parodyt vietoj knygučių. Streikieriai nei kiek nenusimena delei "indžionkšnių"; jie pasiryžę kovot prieš juos, nepaisant, kad mus nepasitiko New Yorko ir Brooklyno darbininkai neatsilankydami į surengtą mitingą New Yorke. Jie nenorėjo mūs pažint, pasveikint mus sunkioj kovoj. Gal jūs, draugai darbininkai, newyorkiečiai ir brooklyniečiai, jau išsikovojoj savo teises ant visados? Todel ir nesvarbu buvo mus pažinti ir pasveikint. Eet visgi mes ne- nuostojame vilties jумыse. Mes tikimės, kad kokiu nors būdu jūs prisidėsite prie laimėjimo mūsų kovos. Mes pasiryžę kovot iki galo!

ATVIROJ KOVOJ PRIES "INDŽIONKŠINUS"

Paterson, N. J. — A. S. W. Unija neduoda daugiau kortų maisto ėmimui iš privatinų krautuvių; unija atidarys savo krautuvej 22 rugsėjo, iš kurios bus duodamas maistas streikieriam, kad apsisaugojus nuo privatinų išnaudotojų.

sirinkime, darė įvairius spēlojimusi, bet neįspėjo. Tą žingsnį pamatys tik tada, kada jis bus žengtas, tą dieną, tai bus idomiausias nutikis šiam momente. Indžionkšiniai Madoj. Vienuolika audinyčių gavo laikinius indžionkšnius. Indžionkšiniai yra siuntinėjami daugumai paprastiem streikieriam, jeigu tik gausa adresų, ar šiaip kiek atsiųmėjusim.

Atvažiuoja ir Išvažiuoja su Sargyba

Anglijos karalaitis jau išsidangino į Kanadą, specialiu 8 vagonų traukiniu, kuriame bus visokių galų — ir muzikos, ir maudynės, knygnynas, radio. Galima sakyti, beveik vienas žmogus važiuoja aštuonias vagonais! žinoma, daug vietos užima jo ginkluota civilė sargyba, be kurios nei kojos niekur negali iškelti.

KARALYS TUT STUDIJAVO ŽVAIGZDES

Profesorius Breasted iš Chicago Universiteto sakosi turis instrumentą, kurį padirbo ir vartojo studijavimui žvaigždžių senovės Aigiopt karalius Tutankhamenas. Jis nusipirko šį instrumentą Londone, įvairių senų daiktų krautuvej.

LIEPIA SVETIMŠALIAM PASITRAUKTI IS CHINIJOS MIESTŲ

MANDŽIURIJOS KARO DIKTATORIUS ŽADA BOMBARDUOTI JUOS

Mukden. — Changsao-Lin, Mandžurijos militaris diktatorius, pranešė Amerikos konsulams, kad jie persergėtų amerikonus, kurie gyvena Chinwangtao ir Shanhaikwan miestuose, kad šitos vietos bus bombarduotos. Prašoma, kad svetimšaliai išsikraustytų iš ten. Sulyg oficialių pranešimų Pekine, valdžios kareiviai nušovė "priešo" orlaivį arti Mandžurijos rubežias.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone S'tagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered a second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoje—metam \$6.00; pusei metų \$3.00; trima mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei metų—\$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

IR PRIE TANČIAUS IR PRIE ROŽANČIAUS

Stambieji Amerikos kapitalistai nebijo La Follette'o nė tiek, kaip pernykščio sniego. Ne baisūs jiems nei socialistiniai šaranciai, kurie susipito apie tą šiaudinį progresistą. Tik pasiklausykime, ką apie tai sako "Magazine of Wall Street", organas didžiausių šios šalies kapitalistų:

"La Follette'o partija... yra labai mažame laipsnyje radikale, palyginus su dabartinėmis komunistinėmis teorijomis."

Kad La Follette'ą remia geltonasis komitetas gompersinės Amerikos Darbo Federacijos, del to Wall Street'as irgi nėknie nenusimėna. Nes

"Aišku, kad šiai šaliai visai nereikia bijotis tokių įstaigų, kaip Amerikos Darbo Federacija. Abelnai sakant, Amerikos biznis gali džiaugtis, kad vidutiniš Amerikos darbininkas turi sveiką protą."

"Sveiko proto" darbininkais Wall Street'as, žinoma, vadina tuos proletarus, kurie dar tebesilaiko įsikibę į kapitalistinius Gomperso pasamonus.

Wall Street'o aukso versiai giliai dėkingi La Follette'ui ir Gompersui, kurie bent laikinai suardė besikuriančią Farmerių-Darbo Partiją. Tyliai Wall Streetas laimina ir socialistus, kurie prisidėjo prie to judoško darbo.

Paprasti, miniom skiriami, buržuaziniai geltonieji keikia La Follette'ą, kaip neva "pavojingą radikala"; plepa prieš jį ir republikonų ir demokratų kandidatai į prezidentus bei vice-prezidentus, garsindami patys "kieriską kromelį. Bet Amerikos kapitalistai centrai, wait Streetui, kaip matome, geras ir La Follette'as. Jis tinka ir "prie tanciaus ir prie rožančiaus", ir stambiojo kapitalo aitvam ir "socialistaujantiem" buržuazijos pašlemėkam.

V. T.

ATLIKITE SAVO FINANSINĘ PAREIGĄ

Atzagareivės unijų valdybos rieškučiomis pila pinigų į buržuazinį La Follette'o fondą. Tai pinigai, sudėti į unijų izdus narių iš skaudžiai uždirbtų centų. Darbo unijų carukai be atodairos "aukoja" tuos vargo grašius mekleriskam La Follette'o balaganui.

Bet to dar negana. Unijų viršylos patys ir per savo pakalikus užklupo kolektuoti darbavietėse tiesiogines aukas La Follette'ui. Jie be paliovos, įkiriai lenda darbininkam į akis, kad piniginiai prisidėtų prie to trivirvio prezidentinės kampanijos. Blogiausiai gi ten, kur dirba unijiniai darbininkai. Unijos boseliai ir jų agentai ne tik prašo, bet ir įsako mesti dolerius bei pusdolerius į kapitalistinį La Follette'o delmoną. Iš kurio kiek iškaulija, tam prisega La Follette'o guziką; o kuris neturi tokio guziko, tai jokios ramybės negauna nuo tų gončų.

Viso to akyvaizdoj, kai kurie mūsų draugai ir pritarėjai nusiskundžia, kad beveik nieks nerenka aukų iš mūsų pusės Darbininkų Partijos kandidatam į prezidentus ir vice-prezidentus, dd. Fosteriui ir Gitlowui.

Draugai! taip neturėtų būti. Aiškinkite, kokią žalimą klaidą daro tie, kurie aukoja buržuazijos prielaidiniui La Follette'ui. Į buržuazinį La Follette'o skalikų kaulijimus jūs turite atsakyti, veikliai rinkdami aukas Darbininkų Partijos prezidentiniam vajui. Tam yra išleistos blankos. Gaukite jas ir iš pat tos dienos sukruskite rinkti aukas revoliuciniams darbininkų klasės kovotojams. Nepraleiskite nė vieno dirbtuvėje darbininko, nepalabine aukoti Fosterio ir Gitlowo prezidentinei kampanijai.

Jokia buržuazija, jokie kapitalistai nė vienu centu neprisidės prie mūsų rinkimų vajuas, kaip kad prisideda prie La Follette'o kermošias. Darbininkai ir vien tik darbininkai sudaro moralinę ir finansinę paramą Darbininkų Partijos kandidatam, dd. Fosteriui ir Gitlowui.

APŽVALGA

"LIAUDIES UNIVERSITETAS".

Tokiuo antgalviu "Draugo" No. 222 telpa sieksnis straipsnis. Girdi, be jokio atidėliojimo mums reikia kurti "liaudies universitetą". Neigi daug spėkų tam tikslui reikėtų, jeigu tikrai būtų mums praklausaus noro. Nes, esą, svetainėse galėtų "mokslininkai" duoti paskaitas ir prelekcijas. O tiems mokslininkams priklausotų teologai, t. y., atbulkalnieriai klebonai.

Iš to jau aišku, apie kokį universitetą "D." kalba ir koks jo vyriausias tikslas būtų, būtent, paskleidimas klerikalizmo idejų. Bažnyčių tam tikslui nebeužtenka, tai bandoma "pamaldas" ir "šventas mišias" perkelti į svetaines.

Kad "liaudies universiteto" tikslas nebūtų švietimas liaudies, tai aišku iš to, jog kunigams visai nerūpi liaudies apšvieta. Juo tamsesnė liaudis, tuo skaitlingiau jinai lanko bažnyčias, tuo pasekmingiau gali ja milžiti klebonai ir davatkos. Taip pat ir mokslui aplamai katalikų bažnyčia griežčiausiai priešinga. O dabar "D." bando įkalbėti svietui, jog kunigams labai parūpo liaudies apšvieta ir mokslas.

GARBINA BIZNĮ.

"Naujienos" rašo: Londono konferencija, priėmusi reparacijų ekspertų planą, yra milžiniškas žingsnis pirmyn link Europos sutaukimo, palyginant su Versalės konferencija ir visomis kitomis, sekusiomis po jos, pastangomis išspėsti kelbų Europos rekonstrukcijos klausimą. Kame gi yra gerosios tos

Londono konferencijos pusės? Svarbiausias jos gerumas yra tame, kad ji nutarė pastatyti reparacijų klausimą ant bizniško, o ne ant politiško pagrindo.

O dabar visam pasauliui jau aišku, ką reiškia šitas "reparacijų bizniškas planas", būtent, visiškai pavergimas Vokietijos darbininkų po tarptautinio kapitalo letena. Reiškia, kad Vokietijos geležinkeliai ir pramonė pavadama Anglijos ir Amerikos bankieriams, o jau dabar prasidėjo kova už prailginimą Vokietijos darbininkams darbo valandų. Toksai "bizniškas planas" mūsų socialistams labai patinka ir jie jį garbina, kaip tamsūs parapijonai dievą.

TAUTININKAI APIE SAVO SUSMUKIMĄ.

Apverkslenęs tautininkų sriovės amžiną suklurimą, p. A. B. Strimaitis "Tėvynėj" sušunka: "Ir koki mes smulkūs likome!"

O "Vienybė" patvirtina: Čia karti teisybė. Seni veikėjai, kurie labiausiai rūstinais klerikalais Lietuvoje, šandien pasitraukė iš kultūrinės Draugijos Tėvynės Mylėtojų, kuri galėtų šimtus jaunuolių į mokslus išleisti, jei turėtų paramos visuomenėje, kuri keikenoja klerikalus, bet nieko neveikia. Ir mūsų SLA galėtų išleisti kasmet vieną kitą moksleivį į mokslus, jei turėtų uro SLA nariai-vedėjai. Mes nebevertiname savo spaudos ir negelbstime jos taisyti, gerinti. Organizacijose irgi seni veikėjai vis mažiau veikia.

Jei tiek apie save viešai pasisako broliai tautininkai, tai kas ištikrųjų dedasi jų tarpe?

TRUPINIAI

Isikūrė "Gelžkelių Savininkų Susivienijimas", į kurį arti 5,000 šerinininkų jau susirašė. Jie nesidalina pagal "amatus", bet visi rašosi į vieną organizaciją. "G. S. S." tikslas yra tame, kad kovoti prieš darbininkus.

Neblogai organizuoti ir gelžkeliečiai, bet visa bėda tame, kad jie turi net 16 skirtingų amatinųjų unijų. Vadinas, jie organizuoti pasidalinę ir tuo būdu yra bejėgiai atsilaikyti prieš savininkus.

Jaunųjų Krikščionių Susivienijimo komiteto susirinkime kun. Ashby Jones garsiai šaukė, kad "spėkai reikia vartoti apgynimui civilizacijos ir tų tinkų, kuriuos mes vadiname šventais." "Kristus", girdi, "netėjo ant žemės, kad įvykinti taiką, bet kad sutaukinti žmones su dievu." Susirinkusieji jam karštai plojo. Well, ar mes nesakome, kad karas kunigams reiškia palaimą?

Už pirmuosius šių metų šešius mėnesius 71 korporacija padarė \$231,248,000 gryno pelno. Kas sakė, kad Amerikoje blogi laikai?

Džiaugiasi mūsų militaristai, kad jiems pavyko iš-

Milionas Dolerių Pelno ant Duonos Kasdiena

Darbininkų pamatinis maistas — duona.

Grūdų elevatoriai (sandėliai), melnyčios ir kepimo kompanijos, susikuopė į trustus, kasdien Amerikos biednuomenės namus apvaigia ant miliono dolerių. Taip sako garsus ekonomostas ir statistikų rinkėjas Manly.

Jis savo raportą remia ant dabartinės kviečių kainos, kad duonos bulkutė (kepalukas), kuris sveria tik vieną svarą, turėtų būti parduodamas už penkius centus, kuomet dabar mes mokam devynius.

Anglijoje Amerikos kviečių duona, vieno svaro kepalukas, parduodama po penkių centus, apmokant ir už pergabenimą; ir tai malūnai, kepyklos ir pardavėtojai padaro gero pelno.

Toliau Manly cituoja, kad General Baking Kompanija 1922 m. padariusi 117 procentų pelno. Nekurie šėrai paklė nuo vieno iki trijų šimtų dolerių. Pasekmėj tokio pasiuotus lupimo, kiekvienas įdėtas doleris 1916 m. į augščiau minėtą kompaniją šiandien vertas 309 dolerių.

Jis įrodinėja, kad duonos ir pyragaičių kainos po įvairius miestus yra nustatomos sauališka, nepriklausomai nuo jokių ekonominių tiesų. Pavyzdį stato, kad duona du centus pigesnė New Orleans'e ir Houston'e, kurie gana toli randasi nuo kviečių malūnų, negu Chicago, Omahoj, Butte ir St. Paul'e, kur centrai kviečių auginimo ir malimo. Transportacija (pergabėnimas) daug mažiau kainuoja, o duona brangesnė; arba Boston'e, Bridgeport'e, New Haven'e ir kituose Naujosios Anglijos miestuose duona keliais centais pigesnė, negu Kansas City, kur di-

deliausi kviečių auginimo laukai. Baigdamas raportą, Manly sako, kad duonos kainą po įvairius miestus nustato didieji miltų biznieriai ir didžiosios kepyklos.

Čia paliesta tik General Baking Kompanijos pelnai. Na, o kad pakračius Ward Baking Komp. ir daugelį kitų arba Biscuit (pyragaičių) kepyklos (Sunset bei Sunstine kompanijos kurių pelnai nėknie nebus mažesni už augščiau paminėtos kompanijos.

Bedarbė vis sunkiau ir

plačiau ima slėgti biednikus. Algos kramtomos visais pakraščiais. O pragyvinimas nė iš vietos. Daug kas brangsta; anglis jau pasoko 25 nuos.

Iš Europos einanti pranešimai skelbia, kad šiems kviečių derlius visoj Europoj esąs prastas. Vadinas Amerikos kviečiai turės gerą rinką (rinką). Duonos kainos nupuolimo nė nelauk, broli darbininke. Jda pašoks augščiau. Atelnanti žiema varguoliai bus sunki.

M. A. Akelaitis.

DARBININKŲ SVEIKATA

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Protas, įsivaizdinimas ir sveikata. (Tąsa.)

Kai del skaudėjimo, kuris yra tik vienas ženklų arba simptomų kokio nors negalumo, tai labai dažnai jis parengėva po proto, įsivaizdinimo bei įsitikinimo itaka. Tas pats Dr. Sadleris pasakoja, daug sykių vieton morfinos jis ligoniams po oda įčirkšdaves paprastu virinto vandens ir gaudaves puikių rezultaty: skausmas pereidaves. Ligoniai manydavo, kad tai morfina, ir žinodavo, kad morfina geriausiai sope numalšina. Gavę įčirkšti, jau daugiau apie sope nei nemanydavo ir jausdavosi puikiai. Viena moteriškė, sako, maldavusi morfinos, kad tik tas jos skausmas nuo jos pereity, kad nors užmigtį ji galėtų. Gydytojas įčirkšes rankon virinto vandens, ir už dviejų minučių ligonė saldžiai užmigusi.

Draugai skaitytojai ir patys ant savės, be abejo, šio to yra patyrę. Įsigilinę kokian darban, savo skausmų beveik visai nejauciate, užsimirštate apie juos. Išžiūrėję kokio krutamojo pa-

veiklo arba perstatymo, nejauciate taip labai galvos skaudėjimo, kaip kad perstatymui pasibaigus.

Protinis nusistatymas paleičia visas žmogaus pajautas. Linksmai, drąsus smagiam ūpe būdamas žmogus turi geresnį skonį, jautresnę uosle, girdi vaiskia, balsas jam aiskiau skamba, mintys mikliau plynasi, kalba, daina, darbas—visa kas geriau sekasi. Toksai proto stovis padeda kūno organams gerai, nor maliai savas pareigas eiti ir palengvina bile kurių veikminės rūšies ligą. Atpenk baimė, abejonė, bevilybė slogutis suslegia, sudarko jausmus, atubkina klausą ir gali net paralyzių (įsivadintą) padaryti. Žmogui tuomet lyg koks maistas jausmus užvožia, prislegia. Yra histerikų, kurie tulan laikui apkursta, apjanka apžamba, nors jų ausys ir akys tebėra visai sveikos. Jų tik protas lyg esti atskirtas, atkiristas nuo tų organų. Ir tokiuose atsitikimuose, įtikinimas, sugesti ja arba net hipnotizmas duoda gerų pasekmių, kuomet vaistai, poilsis ir kita

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

K. Jobartas.

PO JUODU DEBESIU

(Tąsa)

"Meldžiū, eikite prie vakarienes", ragino Oną Margienę.

Ona atsisėdo prie didelio stalo, po kuriu urzgė kudlius, norėdamas gauti duonos pluta; tačiau jinai, būdama labai nūvargusi, neturėjo noro daug valgyti.

Margienė, kaip ir visuomet, pikta, susiraukusi, mylinti kitus laikyti ant pajukos, nors ir pati buvo sutverta kaip tik kitų pajukai, nes buvo prastos išvaizdos ir sudėjimo: nemoteriskai augsta, palinkusi į priekį, kojos gerokai pasuktos į lauką, apatinę lūpą atmetusi, tarsi persenusi kumelė, vaikščiojo iš kampo į kampa, lyg ko tai jieskodama.

"Untanai, Untan, eikš šičia, aš noriu tau kun pasakyt. Girdi?...—žemaitiška tarme kvietė į atskirą kambarį savo vyrą Margienę.

"Palauk, pirštines padžiausiu ir ateisiu; ko čia tap dabar krioki, ar velc apsedo?"

"Mokėjai jai?"

"Rublį daviau, bet aš manau, kad rublis yra permažai už tiek daug darbo. Reikia dar pridėti ką nors..."

"Kur nors savo nagus biskelį prikišė, rublį davei ir dar jai neuženka... O tai—neuženka!... O gal manai jai atiduoti pusę savo gyvenimo?... Žiūrėk, kad man daugiau nieko neduotumei. Suprantai!..."

"Kad tave kur... Kur nors savo nagus biskelį prikišė, tuoj ir duok pusę savo gy-

venimo. Jeigu tau būtų reikėję tiek dra panų iškalbti tokiam šaltjyje—būtom pastipusi..."—nugirdusi Margienės kalbą, sa vyj kalbėjo Levinskienė.

Nors jinai norėjo eiti taip sparčiai namų link, kaip tos kurapkos, kurios greitai pro ją viršum sniego prabėgo rugių lauke, tačiau jai kojos pynės ant vietos sniege, jai šį vakarą tie du verstai kelio pavirto šimta mylių: eina, eina ir vis ant vietos. Visur apielinkėję žiburėliai languose mirkčioja; baltasis mėnulis vis ritasi į vakarus, palikdamas milijonus mirgančių žvaigždžių padangėj.

Rodosi, visai menkas vėjalis buvo, tačiau vėjinio malūno, esančio ant kalnelio vėjilai (sparnai) taip greitai sukėsi, kad net jau ir didžiausias vasaros vėjas nebegalėtų jų greičiau pasukti.

"Kazeli, pašėrei gyvulėlius?"—klau sūnelio Levinskienė.

"Taip, pašėriau."

"Valgei ką?"

"Tik duoneles..."

Krosnyj beržinės šakos, surinktos vargšės Onos iš rudens, degė tratėdamos.

"Bir-r-r-r!" — trupindama tešja smulkius trupinėlius, nusipurtė Ona.

"Mamyte, tu pavargai?"

"Pavargau ir sušalau, sūneli."

Nors Levinskienė buvo baisiai nuvargusi, tačiau veik per visą naktį negalėjo užmigtį delei skausmų, varstančių jai krūtines. Ji dejavo ir vaijojo. Į antrą dieną tie skausmai ją visiškai parblošė ant lovos ir įteikė jai veiduosna numirėles pavojingai: veidai išgelto, žandai įdubo, o akys pajuojo ir giliai įkrito. Tai buvo plančių uždegimo liga.

(Bus daugiau.)

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

LYROS CHORO KONCERTAS.

Koncertų yra rengiama labai daug, bet daugelis koncertų yra rengiami pavienių ypatų arba tokių chora, kurie rengia koncertus vien tik dėlto, kad pasidarius sau pelno, o po koncertų mes vėl jų nematome, nes jie pasiima krūvą pinigų ir važiuoja sau toliu, kad vėl kur užtikos progą pasinaudoti. Lyros Choras, kaip ir kiti darbininkų chorai, rengia koncertus su įvairia dainų programa ir šokiais, kad užgaudintų susirinkusią žiūriją, ir jeigu liks kietas dalerių pelno, tai ir ant toliaus lavinsis dainuoti, kad galėtų patarnauti darbininkų draugijų parengimuose.

Programos išpildyme dalyvauja trys chorai ir trys solistai. Chorai dalyvauja šie: Aido Choras, po vadovystę J. Velickos. Apie Aido Chora nėra reikalo daug rašyti, nes yra plačiai žinomas ir jis visuomet atsižymi su savo dainomis. Dailės Choras iš Bayonne, N. J., po vadovystę F. Stankūno, yra dar jautres, bet, kaip teko patirti, dainuoja puikiai; Lyros Choras, po vadovystę A. Dzikio. Apie Lyros Chora nenoriu daug ką sakyti, nes pamatysite patys, kuomet išeis ant estrados. Tik tiek turia pasakyti, kad dabartinis Lyros Choro mokytojas, A. Dzikas, yra senas vargoninkas, muziką gerai pažįsta ir po jo vadovybe choras progresuoja labai smarkiai. Solistai: Baritonas S. Garavelis yra garsus operų dainininkas ir dainininkų profesorius; pas jį mokinasi ne tik paprastai dainininkai, bet ir operų; K. Menkebiūnė — Januskienė, taipgi operos dainininkė ir jina plačiai žinoma, nes dainuoja ne tik operose, bet ir paprasčiausiose darbininkų parengimuose; A. E. Salaveičiūtė iš New Brimington, apie ją taipgi neraišanti, jina yra plačiai žinoma ir ji visuomet užgaudina publiką savo maloniu balsu; taipgi Garavelis ir Menkebiūnė (abu operų dainininkai) dainuoja daeta. Solistas akompanuos E. Retikevičiūtė. Šokiams griež V. Retikevičiaus orkestra. Manoma, kurie tik atsilankys į šį koncertą, bus visi užgaudinti, nes programa gana puiki. Šokiams svetainė graži ir didelė, taipgi dainų mlytojai ir šokikai nepraleiskite šios progos, nes tokie parengimai labai retai vyksta dėl to, kad didžiulės retai labai stunko gauti.

Schwaben Hall (svetainė), kurio bus minimas koncertas, rasti ant kampo Knickerbocker ir Myrtle Ave. Svetainė nėra plačiai žinoma, nes lietuviai jį dar mažai turėjo parengimų, bet ji yra labai lengva atvažiuoti, nes labai daug kary prieina. Į šį svetainę paranku atvažiuoti ne tik iš Brooklyn ir New Yorko, bet ir iš New Jersey. Pavyzdžiui: iš New Jersey persikėlus laivu per upę arba atvažiuavus Hudson Tabe treinu, pasit iki Park Row ir Brooklyn Bridge, o iš ten pat Myrtle Ave. elevatori, kuris už viena nikelį daveža iki pat svetainės; iš New Yorko reikia imt Broadway Brooklyn treinu ir perst ant Myrtle Ave. Iš Williamsburgh Bushwick ir Union Avenue karai daveža iki pat svetainės durų; nuo Wilson Ave. karo reikia bloką paeiti; iš East New York nuo gatvėkarių ir elevatorių reikia persit ant Myrtle Ave kary; iš Central Brooklyn Myrtle Ave. gatvėkarių ir elevatorių daveža iki pat svetainės, nuo Flushing Ave. karo reikia pasiimt transp ant Bushwick Ave. karo, nuo treinu ir gatvėkarių reikia imt kamps Knickerbocker ir Myrtle Ave. Iš Maspeth Flushing-Ridgewood karu iki Wyckoff Ave, o iš ten aple trys blokai paeiti.

Maspethlyčių Simpatizatorius.

P. S. — Šį nepaprastą koncertą bus galima pamatyti už labai mažą įžangą. Kas nenorės mokėti \$1.00 arba 75c., bus įleidžiamas tik už 50c.

M. S.
DRAUGAI Ažiūs, Bovinas, Bimba, Hermanas, Pelackas, Vinikaitis, Vaitaitis, Jakubonis, Vilkaitė ir Undziūs, būkite "Laisvėj" ketverge, 25 d. rugsėjo, 7:30 val. vakare.
V. A. Zaperiackas, ADP LS 1 Kp. Sekr.

BEZDŽIONĖ TURĖJO GERUS PUSRYČIUS.

Nedėlios ryte, paukščių krautuvėje, 612 125th St., bezdžionė sumanė pasidaryti sau gerus pusryčius. Ji atsidarė savo parva, išėjo į krautuvę ir ten pradėjo gaspadoriauti. Pakol pribuvo savininkas, tai bezdžionė išsiėmė iš narvelių kanarkas ir jas suėdė. Pusryčiai, kaip savininkas apskaitliuoja, lėšavo \$128.

Kada bezdžionė krautuvėje gaspadoriavo, tai žmonės per langą žifirėjo, bet ji vidų negalėjo įeiti, nes krautuvė buvo uždaryta.

DŽIAUGIASI.

New Yorko kapitalistinė spauda labai džiaugiasi, kad New Yorko pakrastyje, Rockaway, tapo pastatytos didžiausios karnolės. Buvo bandymai iš jų šaudyti, tai šovinius numeta 35 mylias, o kiekvienas šoviny sveria 2,400 svarų. Šaudant iš tų karnolių, apielinkės gyventojų namų langai išbyrėjo. Visoje Rockaway apielinkėje žemė drebėjo.

Taip, politikieriai žiopiams pasakoja apie kokius ten nusiginklavimus, tuo tarpu statomos didžiausios karnolės ir džiaugiamasi, kad jos toli meta šovinius, kad galės daug pagaminti žmogienos, kurios kapitalistai labai trokšta.

MANDAGOS PLĖŠKAI.

New Yorko plėšikai užpuolė du milijonierius, kurie savo pavardžių nenori viešai skelbti, kuomet jie vėlai vakare grįžo namo su kokiomis tai pinigais. Plėšikai pasirodė labai mandagūs, nes tik apvalė nuo visų brangenybių, dešimties tūkstančių dolerių vertės, vyrus milijonierius, bet moteris nepalietė. Viena moteris, iš didelės baimės, buvo numetusi ant žemės kokį ten brangų daiktą, tai vienas plėšikų paėmė nuo žemės ir mandagiai padavė ponitei.

PASKELBĖ MOTERIMS PRAKEIKIMĄ.

New Yorko rabinai taipgi sumanė kovoti prieš moterų madas, ypatinai trumpas dreses, iš po kurių matosi plikos blauzdos. Jie paskelbė prakeikimą toms moterims, kurios nepadoriai rengiasi. Iki šiol tik katalikų kunigams mados gadinavo jausmas, bet dabar, matomai, jau įkaitino ir rabinus, kurie net prakeiksmą siunčia madas sekančioms moterims.

KAS BŪS SULAUKUS ŽIEMOS?

Veik visi gerai žino New Yorko garsiąją gatvę, vadinamą Bowery. Ten dieną ir naktį slankioja piliečiai, kurie neturi jokios prieglaudos; ten visuomet susispaletie, kurie nežino kas bus rytoj. Vasaros metu pūsė bėdos, nes biše kur gali naktį praleisti. Bet dabar artinasi žiema, tai tų piliečių padėtis vis blogėja, ir blogėja. Misija, kuri rūpinasi tų piliečių padėtimi, sako, kad nepaisant pasakų apie darbų pagėrėjimą, nepaisant pranešimų, kad vienur ar kitur darbai eina geriau, ant Bowery ir panašiose kolonijose bedarbių skaičius vis auga ir auga. Tik vienoj Bowery kolonijoje, pagal misijos apskaitliavimą, randa si 1,368 žmonės, kurie neturi jokios prieglaudos, benamiai, neturi nei drabužių, nei maisto. Be-

nėms mirtį. Misija kviečia visas New Yorko organizacijas gelbėti nelaiminguosius iš mirties nasru. Bet jeigu mes nuneisime ir pasikalbėsime su tais Bowery piliečiais, tai vieni jų pasakys, kad balsavo ir balsuos už demokratų partijos kandidatus, kiti už republikonų partijos kandidatus, o apie darbininkų partijos statomus kandidatus nei neušimink. Tuo tarpu, nei demokratai, nei republikonai nepažiūri, kaip jų balsuotojai gyvena ir koks jų likimas. Pagelbos šaukiamasi pas darbininkus ir, veikiamaisi, nuo darbininkų susilauks.

UZ PASKUTINĮ DEŠIMTUKĄ NUSIPIRKO NUODŲ.

Tula Nora Hoover-ateji aptiekon, kuri rmdasi ant kampo Amsterdam Ave. ir 70th St., nusipirko už dešimtį centų nuodų ir čia pat juos išgėrė. Aptiekorius tuojaus pasankė gydytoja ir nelaimingoji tapo nuvežiama į Knickerbocker ligoninę. Daktaras sako, kad jį gal ir pasveiks.

ČIA NESVARBUS DALYKAS.

Prasidėjus miesto tarybos posėdžiams, buvo paduotas sumanymas praplėsti vieną gatvių, vadinamą Allen, kuri taip siaura, kad pravažtas viršutinis gelžkelis uždengia visą gatvę ir gyventojai niekad nemato šviesos. Žinoma, net gyvena tik skurdžiai. Praplėtimo šalininkai prirudinėjo, kad reikia atkreipti dėmę ir į gyventojų padėtį. Bet miesto kontrolierius ir kiti pasakojo, kad praplėtimas miestui apsieis apie septyni ir pusę milijoni dolerių ir šitą sumą galima esą sunaudoti naudingiems reikalams.

Vadinasi, žmoniu padėtis, jį sveikata, nesvarbu, miestas turi svarbesnių reikalų. Juk atvažiuoja visokie karalaitė, visokios karalaitės, tai miestas turi rengti pokilius ir eikovoti pinigus. Nors buvo nemažai priešingų praplėtimui gatvės, vienok didžiama balsavo už praplėtimą ir tam tikslui paskyrė septynių ir pusę milijono dolerių. Dabar bus griaujami namai ir platinama gatvė.

Reikia pasakyti, kad miestas, leisdamas kompanijai tokią siaurą gatvę vesti viršutinį gelžkeli, neturėjo proto nei už sudulį centą. Tuomet, veikiamaisi, visai nesiskaitytą su žmonėmis, nepaisyta jų reikalų, o tik daryta, kad kompanijai būtų geriau.

RED. ATSAKYMAI.

Kadugtūl, Rochester, N. Y. — Redakcija netalpina tokių korespondencijų, po kuriomis autoriai nepaduoda savo pavardžių ir antrašų redakcijos žiniai. Jūs to nepadarėte.

A. A. Budrikai, So. Boston, Mass. — Tilpo paties Bariso paaiškinimas ir užtenka.

Veronini, Hartford, Conn. — Nėi iš šio, nei iš to reklamuoti lyg ir nepirtinka. Kada ta ypatą kur nors dalyvauja, tuomet, prie progos, ir pareklamuojamas vietoje.

VIETINIAI PRANEŠIMAI.

GERA NAUJIENA!
S. Zubavič ir K. Sobllekas įvedė savo dirbtuvę kostumeriškų skrybių, darys ant orderio siutus, overkutos ir visokius vyriškų drabužius. Todel visi, kam tik reikalinga atleikite, o būsite užgaudinti.
Z. S. Tailoring Co.
192 McKibben St., ant viršutinio lubų, Brooklyn, N. Y.

San Carlo Grand Opera Co. JOLSON THEATRE
7th Ave., kamps 59th St., N.Y.
ATSIDARYS PANEDĖLY
22 d. Rugsėjo ir trauksis per 4 savaites
22. "RIGOLETTO"; 24. "TOSCA"
23. "AIDA"; 25. "LA TRAVIATA"
26. "CAVALIERIA RUSTICANA"
27. po pietų, Madame Butterfly
28. "IL TRAVATORE"
Tiketai \$1.10, \$1.65 ir \$2.00

PRANEŠIMAI IS KITUR.

NEWARK, N. J. — ALDLD 5 Kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 26 d., po No. 103 Jackson St.
Draugai ir draugės, malonėkite būtinai dalyvauti šiame susirinkime, nes artinantis žiemos sezonui turime galutinai užbaigti daug nuo seniau užsilikusių dalykų.
Taipgi malonėkite atšvesti naujų narių prisirašyti prie mūsų kuopos.
Sekr. J. Čerkauskas.

WORCESTER, MASS. — Subatoj, 4 d. spalio (October) 1924, Lietuvos Sveatinėj, 29 Endicott St., prasidės vaikų draugijės Žiburilio rašlavos ir gramatikos pamokos. Nedėlioj, 5 d. spalio, 10 val. ryte, toj pačioj vietoj, įvyks minėtos draugijės choro pamokos. Taipgi ta pati draugijė rengia puikų vakarą, kuris įvyks 28 d. rugsėjo. Šiame vakare bus išaiškintas draugijės tikslas ir kam yra reikalinga vaikai lavinti lietuviškos rašybos. Taipgi bus ir įvairių pamarginimų. Kiekvienas privatole atsilankyti ant šio puikaus parengimo.
H. Stankus, Draugijės Pirm.

PARDAVIMAI.

Parsiduoda kėndžių šteras, gerų vietų, biznis išdirbtas. Prie šteros 10 kambariai. Randa tik \$90. Atsiskaito po No. 541 E. 13th St., New York, N. Y.
(223—228)

Parsiduoda geras formišius. Galima pirkti ir kavalkais. Parduodu labai pigiai, nes turiu apiešti šį miestą. Atsiskaito tuojau.
J. Rakauskas
34 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
228—229

Parsiduoda pigiai namas su 100 višty ir vištinkas, lotas turi 100 pėdų pločio ir 220 ilgio, su daugybe vaisių. Kalna už viską tik \$1,975, įnešti reikia tik \$500. Kreipkitės sereidomis iki 7 vakare ar subatomis iki 4 val. po piet arba laisuku.
F. Gable, Mgr.
9 Church St., Room 25, New York.
(224—229)

PARSUDUODA 2 ŠEIMYNŲ MŪRINIS NAMAS SU SALIŪNU.

Kas nori, gali pirkti tik saliuona. Name yra po 5 kambarius ant abiejų lubų. Yra visi įtaisymai.
402 Hooper St., Kamps So. 1st St. Brooklyn, N. Y.
(214—57)

PARSUDUODA FARMOS STUBOS.

Parduodam farmas, stubas ir biznis Hartford ir aplinkėj. Hartford miestas yra garsus todel, kad gražus ir yra gerų ir lengvų darbų. O aplink miestas lygda laukai ir gerai žemė, kur auga tabakas ir daug darbo yra prie tabako vasarą ir žiemą, dideliems ir mažiems, bedarbiai niekad nėra. Kurie norite pirkti farmą ar stubą, melžiamie atėiti į mūsų ofisą; mes turim visokiu farmu, tabako ir grybulių mažį ir didelį arti miesto, kurias galima apdirbti šapo dirbant. Melžiamie pranešti, kada atvažiuosit, tai mes lauksime. Dabar labai geras laikas pirkimui, nes galima matyti žemę ir javus.
M. SVILPA & NIXON
518 Main St., Hartford, Conn.
Tel. 2-6518
215—240

PASIRANDAVOJA 4 KAMBARIAI IR MAUDYNĖ.

Randa \$25.00. Taipgi 5 kambariai, kaminiai, visi šviesūs, randa \$28.00. Atsiskaito pas:
B. A. ZINIS
499 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3929
(226—231)

KAMBARIAI VIEN TIK DEL LIETUVIŲ

3, 4 ir 5 kambariai, visi naujai išmalnavoti. Vieni su šiltu ir šaltu vandeniu, kiti be. Atskiras toiletas kiekvienai šeimynai. Randa labai pigi. Matykite mūsų lietuvių namu prižiūrėtoja:
MR. LUKSH, 28 Havemeyer Street, Brooklyn, N. Y.
2 blokai nuo Bedford Ave. stoties naujo subway.
(227—232)

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausiu kompanij. Skrybeles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrams, moterims ir vaikams.
Prašau Tamsta reikale atsilankyti, o būsite pinai užgaudinti.
S. PAUŽA
131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda naujas, dviejų šeimynų mūrinis namas su visais naujausiais mados įtaisymais, garu šildomas, dideliais porčiais ir kelias del įvažiavimo, maudynės, gatvė 75 pėdų pločio. Vieta labai puiki, Fifth Ave. ir kamps Beatrice Pl., Maspeth. Tik du blokai nuo Grand St. Taksų motėkė nereikia. Matykite savininką A. Michael arba telefonukite, Newtown 1720.

Parsiduoda naujas vienos šeimynos, 6 kambarių namas, garu apšildomas, kelias įvažiuoti ir dideli porčiai. Vieta Juniper Ave. ir kamps Jansen Ave., netoli nuo Grand St., Maspeth, N. Y. Kaina \$6,850, įmokėti reikia tik \$1000. Matykite savininką A. Michael, arba telefonukite Newtown 1720.
(223—228)

PARSUDUODA PAVEIKSLŲ dirbtuvė-galerija, apgyventa liet., lenkų, rusų ir slavų. Biznis tarpe \$9,000 ir \$11,000 į metus. Naujausios mados įtaisymai, ant Main gatvės, su 2 dideliais langais (low windows), diendien ir naktinė šviesa, yra listas ant 5 metų, randa pigi. Galima pirkti ir su namu. Skubintai pasinaudoti progą, kam reikalinga. Darbininkas taipgi gali atšaukti, nes reikalingas.
M. F. Trakimas
243 Ave. E., Bayonne, N. J.
(?)

PARSUDUODA dviejų kresių barzdaskutkyka, prie kurios yra ir kambariai del gyvenimo už mažą kainą. Vieta apgyventa lietuviams. Atsiskaito greitai.
Gaigal
52 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
228—229

ISSIRANDAVOJA 5 kambariai su maudyne. Visi kambariai šviesūs. Randa \$30 ir \$35. Matykite: Janifer—Wasiliauskis
343 South 4th St.
Tarpe Keep ir Hooper Sts.
Brooklyn, N. Y.
228—230

REIKALINGA

Reikalinga jauna pora prižiūrėti stubas. Vyras gali eiti dirbti kitur, o moteris turi prižiūrėti stubą. Kambarius, šviesus, šilumą ir rakandus gaus velturi ir dar primokėsi \$20 į mėnesį. Del platesnių informacijų kreipkitės: 746 East 2nd St., Brooklyn, N. Y. Telephone Berkshire 6527.
(227—232)

B. S. YANKAUS

Attorney and Counsellor at Law
135 LIBERTY STREET
NEW YORK, N. Y.
Veda didėles ir svarbiausias bylas
U. S. teismuose

Ar Žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyt Brooklyne?

Nagi Lietuviškoj Valgykloj
LORIMER RESTAURANT
417 LORIMER ST.
BROOKLYN, N. Y.
"LAISVĖS" NAME
Kas pavalgos pas mus sykj, pasilieka mūsų kostumeris ant visados.
A. VELICKA ir J. SUTKUS
Savininkai.

JOSEPH VASTUNAS REAL ESTATE CO.

Gerbiameji, kurie manote pirkti nuosavybę, tai pirmiausiai atsilankykite pas mane ir persikvirkite kas link namų gerumo ir mano prielankiu ir teisingu patarnavimu. Jan 7 metal, kaip aš užsilaukiu namu pardavimu ir pirkimu, ir visi užgaudinti pigumu ir teisingu raity padarymu. Taipgi parduodu visokius biznius ir far-
J. VASTUNAS Real Estate Co., 138 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 5926.

NEPRALEISKITE PROGOS!

Šiuomi pranešu visiems savo seniems kostumeriams, kad aš persikėliau iš Grand St. Extension į naują vietą, po num. 404 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. Norinti pirkti namą, melžiau atsilankyti ir persikvirkinti kaslink namu.
Taipgi pranešam visiems mūsų draugams ir draugėms, kad mes užilakome ir kitokios rūšies biznį—Ice Cream Parlor. Vieta yra patogiausia ir geriausia ant Grand Streeto.

J. N. ZAJANKAUSKAS ir J. KIRVAITIS
REAL ESTATE
404 Grand St., Tel. Stagg 4773 Brooklyn, N. Y.

Telephone Stagg 0783-J

J. LEVANDAUSKAS GRABORIUS

107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

DR. A. PETRIKA LIETUVIS DENTISTAS

229 BEDFORD AVE.
Kamps N. 4th St.
BROOKLYN, N. Y.
X-Spindulių Diagnosta
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po pietų iki 8 val. vak.

Telephone Main 9759

LIETUVIS FOTOGRAFAS

IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslius įvairiomis spalvomis. Atsinaujina senus ir kraujavus ir sudaro su amerikoniškais. Darba atlieka gerai ir PIGAL.
Kreipkitės šiuo adresu:
JONAS STOKES
172 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavimo nuosavybių, nes esu pardavęs už kelis milijonus vertės. Gambiaus lietuvių agentas Brooklyn, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokslą, gabumą įgijau bliuz.
Kas pas mus ateina, gauna tai, ko nori, pirkti, budavoti arba paskolą. Visus aprūpinam teisingai. Turim ant pardavimo keturiuose ofisuose apie 5 tūkstančius namų: Brooklyn, Bushwick Section, Greenpoint, Maspeth, Flatbush, Canarsie, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Jamaica, Hales, Queens ir Floral Park.
Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam namus su mažu įnešimu, mokant \$200.00. Randa vėjams namus, krautuves, dirbtuves, kambarius ir t.t.

Padarome Real Estate dokumentus su palidijimu Notary Public. Inšiuiriname nuo ugnies ir gyvyatis. Skoliname pinigus ant 1-2 mortgicju.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N. Y.
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3929
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 3137-W
468 Fulton St., Cor. 168 St., Jamaica, L. I. - Tel. Jamaica 7394

PROGA DEL VISU

Įslykit sau namą per mūsų prirodymą, visuomet gausite pigiau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes susizinom su didžiausiom korporacijom.
Turime namų pardavimui visose dalyse mieste.
Taipgi mes parduodam ūkes ir lotus, nekūrinat kokioj vaistijoj norėtumė. Sutaisom visokius dokumentus ant namų. Kas perka per mus, užtikrinam Title Guarantee. Kompanija kruoteislingiausia. Parduodame visokius biznius visose dalyse miesto. Norinti įslygti biznį, kreipkitės pas mus.

Darome sutartis del namų statymo ir duodam mortgicjus ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkėjams teikiame visokius patarnimus veltai.

A. M. BALCHUNAS

REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
MAIN OFFICE
465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533 Telephone Stagg 6534
Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryte iki vėlai vak. Tel. Greenpoint 6611